

Caspar Mauritius Josua Arnd

Diatribae Philologicae Pentas Secunda

Rostochii: Kilius, 1645

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn72961705X>

Druck Freier Zugang

RL phil 1645

Casper Mauntings 2)

Joona Arnd

DIATRIBÆ PHILOLOGICÆ
PENTAS
SECUNDA

PRÆSIDE

Viro Clarissimo, Excellentissimo

DN. M. CASPARO MAURITIO,

Log. Prof. Publ.

Rostochl Auditorio Magno representata

ad d. 15. Octobr.

JOSUA ARNDIO,

Auctore & Resp.

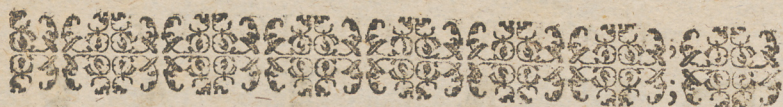
—(o)—

ROSTOCHII,

Licenti NICOLAI KILII, Academiæ Typographi.

ANNO M, DC, XLV.

1645

ILLUSTRISSIMIS, CELSISSIMIS
PRINCIPIBUS AC DOMINIS
DN. GUSTAVO RUDOLPHO,
DN. FRIDERICO,
Ducibus Meckelburgi &c. Dominis meis
indulgentissimis
D. D.

SI OBTINET QUOD VULGO DICIMUS ΟΜΟ-
ΣΚΑΙΝΟΤΩΣ ESSE DEBERE ΟΜΟΤΙΜΟΤΩΣ, ILLU-
STRISSIMI DOMINI, QUID PECCAVERO SI
IN CELSISSIMUM VESTRUM FASTIGIUM
IDEM ACCIDERE VOLUI.

ego V. V. C. C. I. I.
addictissimus
submissimus
cliens
Auctor.

CUM DEO!

THESIS I.

*Non est statim Poeta qui scit versiculum
pangere.*

Uⁱ vulgò fluit versiculus quasi
plenus Apolline vates habetur, Poë-
ta egregius est, cum quid requira-
tur in Poëta vix decemus quisq;
capiat. Verus Poëta & qui hoc no-
men sibi jure vindicat, hasce possideat virtutes: Pru-
dentiam, varietatem, efficaciam, suavitatem, vel,
verbo. sit in structus à natura, informatus ab arte,
exercitatione & summorum ingeniorum imitatione
excultus, deniq; cœlesti & divinâ quâdam vi præ di-
tus, ad summam, Omnia teneri & possideri à Poëta
debent. Hoc requirit Viperan. Poët l. 1. c. 4. & 3.
illud in admirabili opere de Poëtica Jul. Cæsar Sca-
lig. Id. c. 24. & seqq. Quod qui non legit scriptum,
næ ille fateatur se non esse Poëtam. Nam post Pe-
tronij Arbitri tempora quid Poëta sit neminem me-
lius scivisse censeo quàm I. C. Scaligerum Petron.
Satyric. p. m. 62. edit. Wower. felicissimâ brevitata
officium veri Poëtæ hisce complectitur: Non res ge-
stæ versibus comprehendendæ sunt, quod longè me-
lius historici faciunt, sed per ambages, deorumq; mi-
niste-

nisteria, & fabulosum sententiarum tormentum præcipitandus est liber spiritus, ut potius furentis animi vaticinatio appareat, quàm religiosa orationis sub testibus fides. Ibidem præter Homerū & Virgilium quibus Horatiū & Lyricos addit Poëtas agnoscit nullos. Et I. C. Scaliger Hypercrit. fin. soli Virgilio aras statuit. Certè si Lucanus coràm Criticis Poëta nomen tueri non potest, quantò minus nostræ simiolæ, quæ ut versum pedibus instruere cœperunt continuò putant se in Heliconem venisse. Poeta igitur non est qui scit tantùm versum fundere, sed versificator.

II.

Ἐπιπέρας ἁμαρτία Heb 12, 1. est peccatum variis
circumventum περιπέρασιν / periculis.

[Hæc interpretatio & mentem Apostoli plene interpretabitur, & proximè analogiā accedet grammaticam. Nam & illa in talib. non negligenda, ne dum summā consecramur, offendamus pedem. Polyb. de Athen. loquens ἀπερίστατον ῥασιώνην dicit duplici energia, statum quietum (nam hoc ῥασιώνη est) nullis circumventum periculis, seu quem nulla circumstant pericula. Nam hoc verbum aptissimè explicat Græcum. Quò & vulgò utimur: nos circumstant mille pericula &c. Hinc περιεσπόμενον κἀγὼν, circumstant periculum, & περιεσπόμενοι dicuntur, quæ nos circumstant quasi & in angustum cogunt. Inde περίσασιν proprie corona quæ aliquem circumstat, unde περίσασιν ποιεῖν dicitur populus agyrtam aliquem circumstant, qui tum est περίσαστος, quomodo & Harpocratio apud Dinarchum exponit, Salmas. de scen. Trapez.

l. 2. Ab

l. 2. Ab eodem fonte manat quod *περίστασις* sumitur
 pro extremo vel certè arduo discrimine quo quis in
 tumultu seditioso quasi circumcinctus prematur,
 quali Phalar. ep. 49. se excidisse patriâ queritur,
κατὰ περίστασιν. Budæus: casus circumstant aliquem. Ita
 Liv. Tot circumstantib. malis. Tacit. hist. l. 4, c. 29.
 Circumsteterat Civilem & alius metus. Orat. c. 8. Pau-
 pertas & angustia rerum nascentes circumsteterunt
 quasi corona circulatores. Nam ita Comicis Tragi-
 cisq; sumitur, turba nimirū quæ advolat ad aliquod
 novum spectaculum. Hinc *εὐπερίστασις*, *ἀπερίστασις*. Ho-
 minem *ἀπερίστατον* describit Arrian. dissert. Epictet. l. 5.
 c. ad eos qui egest. metuunt, eum videlicet, qui neq;
γυναῖκα neq; *τίνα* nec quidquam habeat, quod eum
 quasi circumstet, quem verbo Horatij nulla circum-
 veniant in commoda, *ἐν κύκλῳ* quod ibi est circum-
 Virg. stant & oves circum *ἐν κύκλῳ*. Tales erant prisca
μόναχοι & anachoretæ. Huic opponitur *εὐπερίστασις*,
 quem multæ circumstant *περιστάσεις*, discrimina rerum,
 accidentia vocat Quintilian *περιστάτικα*, vel qui variis
 circumveniri potest periculis, quomodo rectè The-
 ophyl. δι' ἣν εὐκόλως εἰς περίστασιν ἐμπίπτει τις. Nam ut ad-
 dit id nihil tam *κινδυνώδες* ὡς *ἀμαρτία*, quam qui non de-
 ponit, implicatur multis *περιστάσεσι*. Jam textus atten-
 dendus: Metaphorâ à Cursoribus uritur Apostolus.
 Hi *γυμνοὶ* currebant, quare & *ἀγῶνες γυμνικοὶ* ne vide-
 licet *ὄγκος* esset, qui retardaret, de quo adi P. Fabr.
 Agonist. & I. C. Scalig. Hist. c. 22. Ita & vult Apo-
 stolus nos nudos *πάντα ὄγκον ἀποδέμενοι* currere in isto
 agone Christi, & deponere *ἀμαρτίαν εὐπερίστατον*, quâ fa-
 cile impediri possimus *περιστάσεσι*, vel: quo qui onusti

sunt ij simul cum illo (nam Metonym. est) inextricabilibus induuntur laqueis. ὄγκος autem est π βάρθων γήνων πραγμάτων, quod & Philosophi Ethnici quò melius Philosopharentur de posuerunt, ut Democritus, qui omnia sua bona projecerat. Huc respexit Luther. Das uns träge machet. Erasim. inhærens, quod, inquit, facile circumfistat. Vid. Not. ejus in locum, περιτάσις illas quibus ἀμαρτία nos implicat vid. i. Tim. 6, 9.

III.

Ignorantia Linguarum est errorum Hydra.

[Incredibile quantū errorum pariat ἀφιλολογία. Itacum veteres Pandectas significaturi priorem ejus dictionis literam cum circumflexo sic notarent: π sequentes ἀέλλητες existimantes esse digamma γγ. hoc signo notarunt ff. Ita inepti Scarabæi Philosophiam dici voluerunt quasi φύλακα τῆς σοφίας. Ita Oprat. Afer. l. 2. adv. Parmenian. Cephas deducit à Græc. κεφαλή, quod sputum a vidè lingere Bellarminum inquit Cl. Dilherr. Ita vulgò nihil verius putatur, quàm Posthumus scribendum atq; esse infantem post humatum parentem natum. Blax vulgus ! Postumus sine h. est pro postimus s. postremus Virgilij Postuma proles eadem est quam Aufon ep. 14. supremum Æneâ fatum vocat i. e. ultimum. Ita S. Cyprian. ADAM à quatuor cœli plagis nominatum scribit l. de mont. sin. adv. jud. ut A. sit ἀνατολή, Δ, δύσις, Α, ἀριτ, Μ, μεσημβρία. Ita ignorantia Linguæ Græcæ effecit, ut in loco Pauli ad Phil. 2 v. 30. pro παραβουλευσάμεν legerint παρὰ βελευσάμεν, ut rectè observat Isacius Casaubon. Joseph, Scalig. Claud. Salmast. l. de

l. de Usur. Nam illud παραβελύει ψυχῆ non est Græcum, hoc παραβόλεις ελληνικάταιν. Glossæ vet. παραβόλεις εἶναι τὸν ἐαυτὸν ἐκδῆς. παραβάλλει ἀχει θανάτου dixit Zosim. l. 5. in Jovian. Παραβάλλει τῇ κεφαλῇ, παραβάλλει τῷ δέγερσι, Græci, ita Aptus παραβόλεις τῇ ψυχῇ. Quò respexit vet. cod. Putean. qui parabolanum vertit. Jcti enim & ævi istius latini, parabolari dixerunt ῥιψοκινδυνεῖν. Plura ad Phalarid. ep. 119, ubi dicit παραβάλλει πελαγίον κινδυνῶ.

IV.

Apella non dicitur quasi sine pelle.

[Repugnat enim analogia 1. Præpositio A. in compositione non ponitur nuda, sed Ab, ita dicimus, absimilis, abnormis, non asimilis, 2. A. privativa particula longa est non brevis, in amens &c. 3. Dicendum fuisset Abpellis non Apella, ut imberbis, implumis &c. Investa & impella quis dicet Latinum? Rectè igitur Salmas. statuit fuisse nomen proprium Ἀπελλάς, Apella.

V.

In tantum, in quantum Latinè dicitur.

[Virg. 6. Æn. In tantum spe ducet avos. Vell. l. 2. occasio in quantum valuerat data esset. Fulgent. epist. ad Chalcid. in quantum memoriæ entheca subrogare potuit. Paul. l. 7. ad Sabin. L. 36. de LL. In tantum probatum est, ut non fuerit necesse &c. Tertullian. l. 2. Marcion. In tantum dementia merfit. Immenfam exemplorum vim apud Barthium illum vid. Adv. l. 24, 3. & l. 16, 6. Græci eodem modo, εἰς πῶτον Phalar. ep. 132. Lucian, εἰς πῶτον κυμαῖ.

Ad-

Addicamentum.

Iterum reparare dico Latinè. Dracont. v. 289.
Rursum reddere Ter. Phorm. 3, 3 Marcellin. l. 25.
Rurfus redisse ad terras. Sueton. l. 1. Rurfus repetita
Bithynia. Iterum recudi Scalig. ep. 415. Græc vocant
παλιδορίαν πάλιν αὖ, γωλεμές αἰεί. Talia sunt, repente
subitò Plaut. Milit. עתה לנתה Esa. 30, 13. solum tan-
tùm. Gen. 14. Num. 12.

Quandoq; bonus dormitat Homerus, apud
Horat. male à vulgo usurpatur.

Antiquus & senex optimis Latinitatis auctori-
bus non differunt [vid. ovid. El. 10, l. 4. trist. & l. 3.
& 7, Plura Adv. Barth.]

S. D. G.

1. 2. Ab eodem fonte manat quod pro extremo vel certè arduo discrimine tumultu seditioso quasi circumcincto quali Phalar. ep. 49. se excidisse patet κατὰ περίσσειαν. Budæus : casus circumstantes Liv. Tot circumstantibus malis. Tacit. Circumsteterat Civilem & alius metus. pertas & angustia rerum nascentes circum quasi corona circulatorum. Nam ita Circumstet, turba nimirum quæ ad novorum spectaculum. Hinc ἐν περίσσεια, ἀπὸ μινὲν ἀπερίσσειαν describit Arrian. differt c. ad eos qui egest. metuunt, eum videlicet γυναῖκα neq; τέκνα nec quidquam habere quasi circumstet, quem verbo Horatij veniant in commoda, ἐν κύκλῳ quod ita Virg. stant & oves circum ἐν κύκλῳ. Tale μόνιαχοι & anachoretæ. Huic opponitur quem multæ circumstant περίσσειαι, discrimine accidentia vocat Quintilian. περιστετικὰ, circumveniri potest periculis, quomodo ophyl. δι' ἣν εὐκόλως εἰς περίσσειαν ἐμπίπτει περι dit id nihil tam κινδυνώδες ὡς ἀμαρτία, quæ ponit, implicatur multis περιστάσεσι. Jam dendus : Metaphorâ à Cursoribus uritur Hi γυμνοὶ currebant, quare & ἀγῶνες γυ licet ὄγκος esset, qui retardaret, de qua Agonist. & I. C. Scalig. Hist. c. 22. It stolus nos nudos πάντα ὄγκον ἀποδέμενοι agone Christi, & deponere ἀμαρτίαν εὐπι cile impediri possimus περίσσειαι, vel :

B 3.

